

Concert da splendor poetica

Ina simbiosa: Il chor kontra.cant, Alfons Tuor, Flavio Bundi

■ (anr/abc) **La fin d'jamna ein la vocalità, la sonanza e la poesia stadas el center tier in concert a Laax, Trun e Vella. Bia glied ha visitau la sentupada cugl ensemble ch'ei seformaus entuorn Flavio Bundi da Glion. Il giuven student da 26 onns ha dirigiu il concert cun canzuns ch'el ha cumponiu tenor poesias dad Alfons Tuor.** Da principi eis ei canzuns che s'audan tiel scazi cultural dalla Surselva. Il poet da Rabius Alfons Tuor ha tschentau il fundament per ovras che Hans Erni e Tumasch Dolf han mess en musica. Per exempel «O cara Surselva, pompusa spel Rein» e «Allas steilas». Quels sempverds han ins era udiu el concert digl ensemble kontra.cant. Denton en in auter e niev vestgiu. *Flavio Bundi* ha seschau inspirar dallas poesias dad Alfons Tuor per realisar in siemi. El ha rimnau dus tozzels cantaduras e cantadurs ed ha exercitau cun siu chor in disc cumpact ed in concert. Cun dus tozzels canzuns ch'el ha cumponiu. Denter Alfons Tuor e Flavio Bundi anff'ins parallelas: Omisdus ein daventai activs gia sco gimnasiasts, els han sentiu lur forza expressiva ed han entschiet, in sco litterat e promotur dil romontsch, l'auter sco cumponist, passiu nau cantadur, pianist ed organist. Alfons Tuor ha inspirau Flavio Bundi. Cul «classicher» Tuor ha lez creau in tozzel canzuns ed igl ensemble ha interpretau quella. Dat quei chor niev slontsch alla compositiun romontscha? Ins sa s'imaginar che Flavio Bundi vegn a realisar ulteriurs tals projects. Ins spera silmeins quei. Tiel tozzel canzuns ch'ins ha udiu en quei concert

dat ei certs che han plaschiu specialmein. Quei ch'ei da gir ei che tuttas ein plitost sentimentales e s'accordan cun quei che Alfons Tuor leva exprimer.

Flavio Bundi e siu chor van entuorn fin culla simbiosa da text e melodia. Oz enquan biars la meditaziun, il contemplativ. Cun kontra.cant dat ei in chor che sa interpretar quei gest aschia. Igl ensemble sut direcziun da Flavio Bundi ha fermas vuschs, segiras e cun color. El temps da stress e hectica fa tal cant bein. Denter ils treis blocs dil concert ei il dirigent seius al clavazin e *Niklaus von Arb* al cello ed els han interpretau ils tocs «Siccitas», «Lautitia» e «Calamitas». Musica relaxonta, tuns loms ch'ei in profund. Fetg bugen repeter, tgei cletg che Flavio Bundi ha saviu realisar in disc cumpact che cuntegn era quella musica.

In toc che biars ord igl auditori enonuschevan gia ei il «Laud a Maria». Igl ei ina canzun che plirs chors-baselgia contan. Ch'ei seigi ina cumpositiun da Flavio Bundi savevan denton buca tuts. Igl ei ina dallas melodias ch'ei idas ell'ureglia. Ina ulteriura ch'ei ida profund ei quella cul tetel «La fossa». Il text – semegliont sco «Allas steilas» – ei numdadiu pensivs. Cul refrain «la pasch» savess quella canzun tuttina daventar in classicher. Flavio Bundi experimentescha culs tuns. Il giuven cumponist applichescha denton a moda spargnusa la dissonanza. Denter ils tocs ch'il chor presenta han ins cattau singuls ch'ins vegn adina puspei ad udir. Vuschs dominontas accentuescha il dirigent. Buca

Igl ensemble kontra.cant ha cantau in program cumplein dil cumponist e dirigent Flavio Bundi. *Niklaus von Arb* ha cooperau a medema moda poetica cul cello.

FOTO A. BEEI

mingin sa cantar schi fin e segir la fin dramatica da «Allas steilas». Kontra.cant ha cantau cumpositiuns lomas, undegiontas, poeticas. Il dirigent e cumponist ha capiu da dar color a zatgei che pareva sblhiu. Il concert ei staus repartius en treis blocs. Igl empren las canzuns da character patriotic. En niev vest-

giu tunan ellas puspei. Denter mintga bloc ha *Iris Candinas* presentau il poet che suffreva da dolurs cronicas en in calun. El ha stuiu seuttametter a pliras operaziuns, denton senza success. Ses sentiments ha Alfons Tuor exprimi en poesias che duevan porscher cunfiert. El bloc cun canzuns da Nossadonna s'en-

corsch'ins ina certa fontauna da consolaziun e confiert. Per tgi che capescha romontsch ei quei concert staus in gudiment aunc pli grond. Igl arcun dil cumponist ei aunc bunamein vits, el ha pér entschiet ad emplenir quel. Ins astga sperar ch'el fructificheschi vinavon cant e musica en sia patria.

Las duas delegaziuns cun il president da la Banca naziunala Thomas Jordan e cun il president da la regenza Hansjörg Trachsel (amez a sanestra) a Flem.

MAD

La regenza scuntra la direcziun da la Banca naziunala a Flem

■ (cp) **La direcziun da la Banca Naziunala Svizra ha visità il Grischun. Ad ina scuntrada cun la regenza grischuna a Flem èsi vegni profità da l'ocasiun per barattar infurmaziuns e per tgirar ils contacts.** Igl è in giavisch da la Banca Naziunala Svizra da sa barattar cun las regenzas dals chantuns da la Svizra. Quest onn ha ella fatg viadi en il Grischun. Sin invitaziun da la Banca Naziunala Svizra èn sa scuntrads a Flem la direcziun da la Banca naziunala e la regenza dal chantun Grischun ad ina discussiun informala. Per la regenza è la scuntrada ina pussaivladad excellenta per tgirar ils contacts e per barattar infurmaziuns preziasas d'emprim

maun davart temas che interessan zunt fitg ils chantuns.

Il president da la Banca naziunala *Thomas Jordan* ha orientà davart la situaziun economica generala e davart la politica monetara da la Banca naziunala. La regenza grischuna da sia vart ha preschentà la situaziun economica e finanziaria sco er las prioritads politicas dal chantun. En ina discussiun animada han pudì vegnir approfondads differents temas actuals. L'occurrènza è stada l'ocasiun per dilucidar – or da differents puntgs da vista – perspectivs per noss pajais e per ils chantuns. La regenza engrazia a la direcziun da la Banca Naziunala Svizra per l'invitaziun e per il dialog avert. Da sia vart è ella inte-

ressada d'avair er en l'avegnir in contact direct cun la Banca naziunala. Ils chantuns èn pertutgads da differents svilups che han lur origin en la politica monetara internaziunala.

La delegaziun da la Banca Naziunala Svizra ha cumpiglià la direcziun cumplessiva da trais persunas cun *Thomas Jordan*, president, cun *Jean-Pierre Danthine*, vicepresidente, e cun *Fritz Zurbrugg*, commember da la direcziun. Accompangnads èn els vegnids dal secretari general *Peter Schöpf*, da *Jean-Pierre Jetzer*, delegà da la Banca Naziunala Svizra en la Svizra orientala, sco er d'*Andreas Züllig*, commember dal cussegl consultativ per economia da la Svizra orientala.

Veta ed ovra da Viktor E. Frankl

Exposiziun a Laax

■ (cp) **Viktor E. Frankl (1905–1997) ei staus in neurolog e psichiater austriac. El ha fundau la logoterapia (buca da scumbigliar cun la logopedia). Oz san ins constatar che quell'ovra da sia veta ha surviviu el e vegn applicada e sviluppada vinavon sigl entir mund.** Ina dallas petgas centralas dalla logoterapia ei la persuasiun ch'il carstgaun seigi ina creatira alla tscherca dil senn. Cura ch'in schurnalista ha dumandau inaga Frankl tgei senn che la veta hagi lu veramein, ha el rispundiu: Quei ei buca la dretga damonda. Sin quella damonda survegnis vus mo respostas fallidas. Igl ei nummadamein il cuntrari. Buca nus havein da far las damondas alla veta. La veta fa las damondas a nus, mintga di, mintg'ura, tut secund tgei che capeta. E nus essan quels ch'havein dad agir tenor quei che fa gest senn, nus essan quels ch'havein da rispunder – en responsabladad.

Igl Institut per logoterapia ed analisa d'existenza a Cuera, fundaus da *Giosch Albrecht* igl onn 1995, posseda in'exposiziun ambulonta sur dalla veta e l'ovra da Frankl. Quell'exposiziun ei da veser a Laax durant in meins, naven dils 27 da settember entochen ils 27 d'october 2013. Igl ei in'exposiziun cun biaras infurmaziuns interessantas ed impressiunontas – en scret, sin fotografias ed en illustraziuns. Ins intervegn p. ex. che Frankl ei gia durant sia veta da student a Vienna s'engaschaus per impiedi

che giuvenils fetschien suicid pervia da schliatas notas en scola. Ins vesa tgei persunas cun tgei ideas ch'han influenzau el en siu svilup. Ins sa leger da sia derivonza e da sia veta en quater camps da concentratiun. Ed ins vegn sissu ch'el ha fatg tschiens referats ed ha obteniu per si'ovra scientifica 29 tetels da docter d'honor dad universitads sigl entir mund. In da ses grounds plaschers era dil reminent il reiver. L'exposiziun muossa denton era sin cons differents camps che la logoterapia vegn applicada oz, denter auter:

- en scola cun ina pedagogia che motivescha enstagl da frustrar
- en la medischina cun accentuar ch'il carstgaun ha buca mo in tgerp, mo bein era in'olma ed ina dimensiun spiritala
- en l'economia cun tgirar ina filosofia che vesa buca mo il profit material, mo bein ch'ha era visiuns e valetas en mira. Il num «logoterapia» cuntegn il plaid «terapia». Mo en sesez ei logoterapia «art da viver». E quei art sa enrihir la veta da mintgin – en praticamein tut las domenas dalla veta.

Exposiziun «Veta ed ovra da Viktor E. Frankl»: 27-9-2013–27-10-2013 en la galleria «mama» (anterior hotel Arena Alva) a Laax. Aviert: gl–ve 08.00–12.00 e 14.00–17.00; du 14.00–17.00. Vernissascha: venderdis, 27-9-2013, 17.30 cun cuort referat da Maria Cadruvi. Discuors cun *Giosch Albrecht*: mardis, 22-10-2013, 19.30.

Viktor E. Frankl (1905–1997)

MAD